

Bài 4: Quản lý người dùng

Nội dung

1. Người dùng và nhóm người dùng
2. Cấp quyền cho tệp tin

Người dùng và nhóm người dùng

- Quản lý người dùng là cách tổ chức truy cập và phân quyền sử dụng tài nguyên của hệ điều hành Linux khi có nhiều người dung
- Mục đích chính của tổ chức người dùng là bảo mật thông qua việc đặt giới hạn cho quyền truy cập các tài nguyên của hệ thống
- Mỗi người dùng có một tên định danh phân biệt và một số id phân biệt và có thể kèm theo mật khẩu để bảo mật
- Người dùng cao nhất là root, người dùng này có toàn bộ quyền đối với mọi tài nguyên của HĐH
- Những người dùng được phân ra thành các nhóm, mỗi nhóm có các quyền mà tất cả người dung trong nhóm đó đều được thừa hưởng

Các lệnh in thông tin người dùng

- Xem thông tin người dùng hiện tại **\$whoami**
- In thông tin của người dùng và nhóm người dùng của một người nào đó
 - \$id -u username**
 - \$id -g groupname**
- Thông tin của tất cả các người dùng và nhóm người dùng được lưu trong thư mục **/etc/passwd**
 - \$cut -d: f1 /etc/passwd**
- Mật khẩu của người dùng thường được mã hóa và lưu vào trong tệp tin **/etc/shadow**
- Ví dụ về thông tin của người dùng trong tệp **/etc/passwd**
robert:x:502:502::/home/robert:/bin/bash
- Định danh: robert; mật khẩu: x mã hóa lưu trong tệp shadow, UID: 502, GID giống UID: 502; Thư mục người dùng: /home/robert; Shell mặc định khi login: /bin/bash

Các lệnh quản lý người dùng

- Thêm người dùng sử dụng lệnh `useradd`

`$useradd [option] username`

- Để thêm mật khẩu dùng luật lựa chọn `-p` hoặc dùng lệnh `passwd` (lệnh này cũng dùng để đổi mật khẩu), `-m` là tạo thư mục home của người dùng, `-G groupName` là tên nhóm mà người dùng thuộc vào, `-d` là cài đặt tên đường dẫn home

`$passwd username`

- Thay đổi thông tin người dùng

- Đổi tên :

`$usermod -l newname oldname`

- Đổi thư mục của người dùng:

`$usermod -d /new/home -m username`

- Thêm người dùng vào nhóm người dùng khác

`$usermod -aG additional-groups`

- Xóa người dùng

`$userdel [-r] username` , `-r` : nếu muốn xóa đường dẫn home của người dùng

Đăng nhập người dùng

- Khi đăng nhập vào hệ thống Linux sẽ phải khai báo người dùng và mật khẩu
- Lệnh su chuyển sang người dùng khác sau đó nhập mật khẩu
\$su username
- Nếu muốn chuyển người dùng root thì bỏ username

Cấp quyền cho tệp tin

- Mỗi tệp tin có quy định về 3 nhóm quyền là: chủ sở hữu owner; nhóm group và người dùng khác others
- Mỗi nhóm quyền quy định về 3 quyền: đọc read, ghi write và thực thi execute
- Xem thông tin của file: `$ls -l /etc/paswd`
- Ví dụ tệp tin có quyền `rwxr-x--x`
- Biểu diễn nhị phân của quyền trên là: 111.101.001 biểu diễn trong hệ cơ số 8 là 751

Cấp quyền cho tệp tin

Quyền	Số bát phân	Số nhị phân
- - -	0	000
- -X	1	001
-W-	2	010
-WX	3	011
r- -	4	100
r-X	5	101
rW-	6	110
rWX	7	111